

mucf | **Rättighetsbaserat**
.se | **ungdomsperspektiv**

Linus Wellander, Utvecklingsledare MUCF



**RÄTTIGHETSBASERAT
UNGDOMSPERSPEKTIV**

Rättighetsbaserat ungdomsperspektiv



Rättighetsbaserat ungdomsperspektiv



Rättighetsbaserat ungdomsperspektiv



Rättighetsbaserat ungdomsperspektiv



Rättighetsbaserat ungdomsperspektiv



Rättighetsbaserat ungdomsperspektiv





Styrning och organisation

Vi styr, ger mandat och fördelar ekonomiska medel på ett sätt som säkerställer genomförande och uppföljning av organisationens arbete med ett rättighetsbaserat ungdomsperspektiv.

“Finns ingen checklista som funkar exakt på varje unik stad eller verksamhet. Vi gör vårt eget facit.”

Hanna Sjöberg, avdelningschef på kulturförvaltningen i Malmö



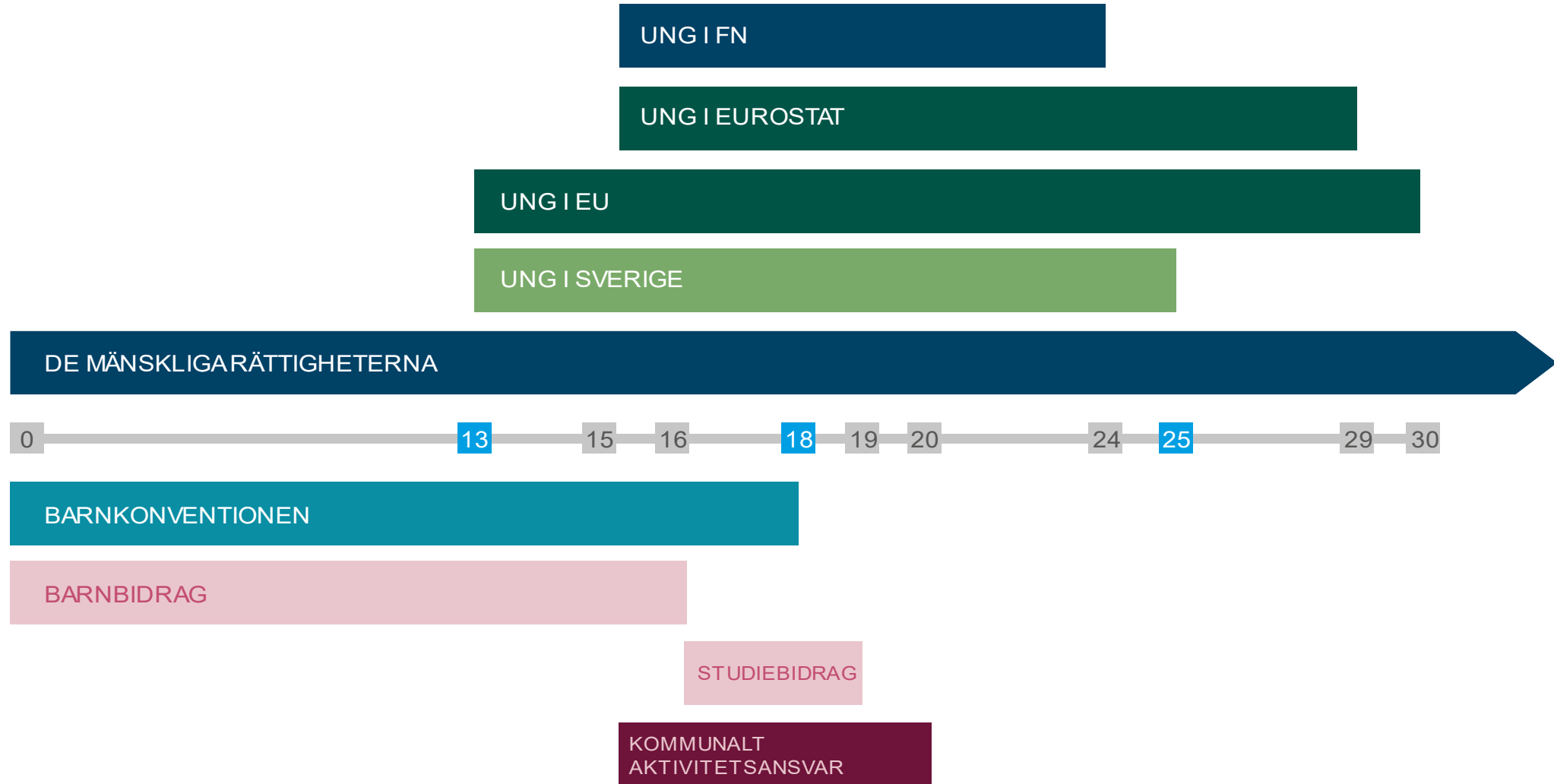
Styrning och organisation

Vi styr, ger mandat och fördelar ekonomiska medel på ett sätt som säkerställer genomförande och uppföljning av organisationens arbete med ett rättighetsbaserat ungdomsperspektiv.

I praktiken

- Tydligt uppdrag eller beslut att arbeta med rättighetsbaserat ungdomsperspektiv i hela organisationen på ett sätt som gör att alla berörda grupper av unga inkluderas
- Struktur för att i hela organisationen säkerställa prövning av barnets bästa
- Ansvarsfördelning som ger nödvändiga mandat till rätt personer i arbetet med rättighetsbaserat ungdomsperspektiv
- Hela verksamheten har tillräckliga ekonomiska medel avsatta för det rättighetsbaserade ungdomsperspektivet
- Uppföljning, utvärdering och lärande av arbetet med det rättighetsbaserade ungdomsperspektivet

Våga tänka 0-25





Styrning och organisation

Vi styr, ger mandat och fördelar ekonomiska medel på ett sätt som säkerställer genomförande och uppföljning av organisationens arbete med ett rättighetsbaserat ungdomsperspektiv.





Kunskap om unga

Vår kunskap om ungas levnadsvillkor grundar sig på statistik, kartläggningar och forskning, framtagen genom både kvantitativa och kvalitativa metoder.

“Barn är tveklöst den samhällsgrupp som fotograferas mest och lyssnas på minst.”

Roger Hart



Kunskap om unga

Vår kunskap om ungas levnadsvillkor grundar sig på statistik, kartläggningar och forskning, framtagen genom både kvantitativa och kvalitativa metoder.

I praktiken

- Användning av nationell statistik
- Regelbunden, egen kunskapsinhämtning genom såväl enkäter som kvalitativa metoder, exempelvis fokusgrupper med unga
- System för att hålla organisationen uppdaterad med och använda aktuell forskning om ungas levnadsvillkor

Viktigaste samhällsfrågan för unga 2018?



Viktigaste samhällsfrågan för unga 2018?

52 Sjukvård

48 Skola och utbildning

41 Migration och integration

36 Klimatet

21 Jämställdhet

20 Trygghet, lag och ordning

20 Arbete och sysselsättning

17 Äldreomsorg

13 Miljö och djur

12 Bostadsbyggande

12 Skatter

9 Barnomsorg

8 Försvar

7 Diskrimineringsfrågor

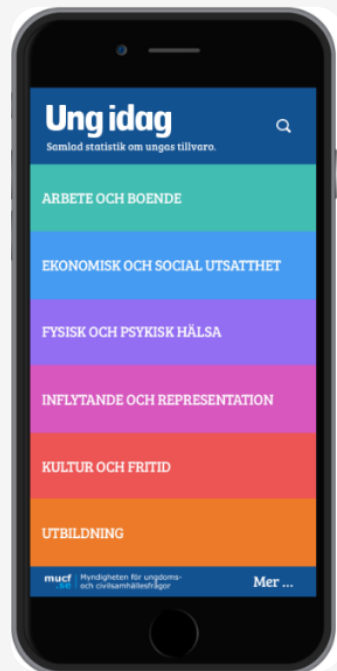
4 Internationella frågor/bistånd

2 Kultur



Det ungdomspolitiska uppföljningssystemet

1



2



Fokus 19: Ungas möjlighet till inflytande på lokal nivå

Fokus 18: Ungas sociala inkludering

Fokus 17: Ungas etablering i arbets- och samhällsliv

Fokus 16: Unga nyanländas etablering i arbets- och samhällsliv (delrapport till Fokus 17)

Fokus 15: Ungas sexuella och reproductiva rättigheter

Fokus 14: Fritid och organisering

Fokus 13: Jämställdhet

Fokus 12: Villkor för unga med funktionsnedsättning

Fokus 11: Ungas bostadssituation

Fokus 10: Inflytande

3

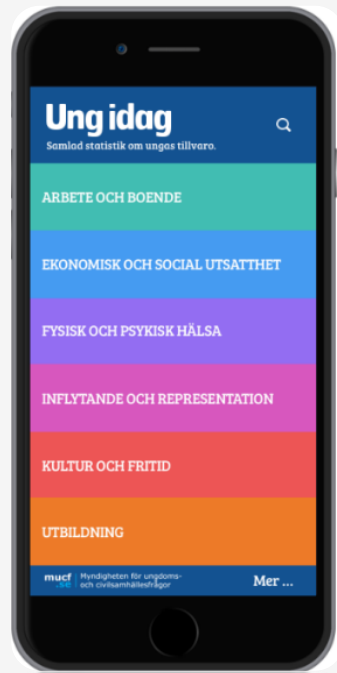
Attityd- och värderingsstudie

- 2018
- 2013
- 2007

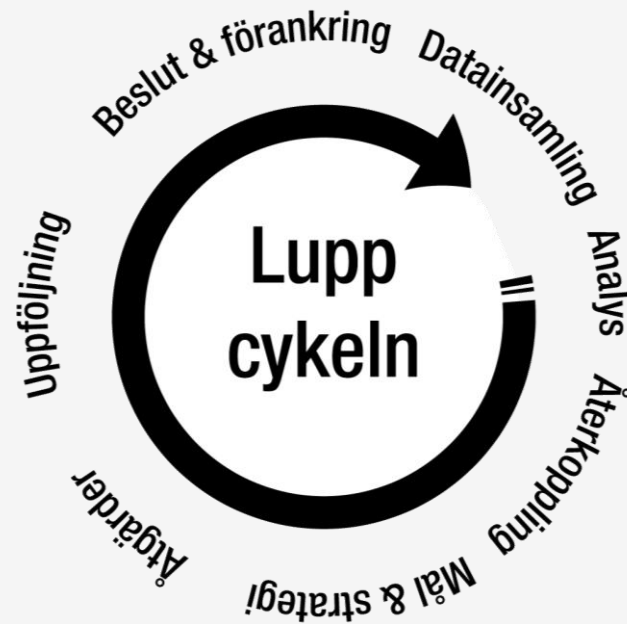


Det ungdomspolitiska uppföljningssystemet-Lokalt

1



2



3





Bikupa

Presentera er med namn, kommun och funktion

Reflektera över Styrning och organisation och Kunskap om unga

Exempel:

- Har ni de ekonomiska och personella resurser som behövs för att arbeta med ett ungdomsperspektiv i er verksamhet?
- Följer ni upp och kartlägger ungas levnadsvillkor inom er kommun? Tex genom Lupp eller liknade enkäter?
- Följer er kommun upp sitt arbete med ungdomsperspektivet genom styrdokument och revision?



Ungdomskompetens

Vi säkerställer att de personer i vår organisation som möter eller tar beslut om unga har den unika kompetens som krävs för att arbet utifrån ett rättighetsbaserat ungdomsperspektiv.

”Om vi jobbar med delaktighet och unga, så handlar det om att ta hand om ungdomarna och deras kompetens. Om de inte själva vet vad det är kan det vara vår roll att hitta den.”

Fritidsledare



Ungdomskompetens

Vi säkerställer att de personer i vår organisation som möter eller tar beslut om unga har den unika kompetens som krävs för att arbet utifrån ett rättighetsbaserat ungdomsperspektiv.

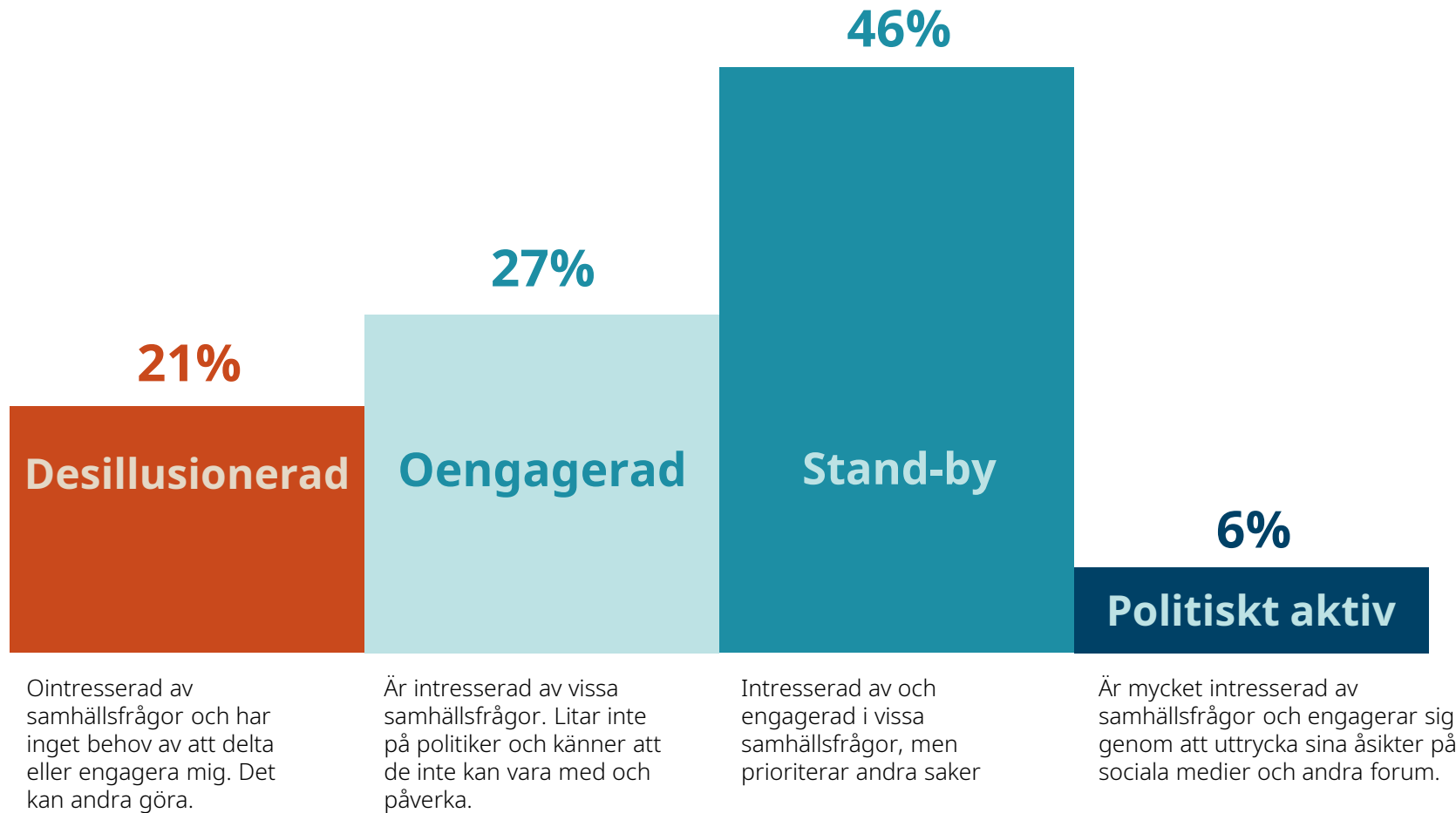
I praktiken

- Plan för både bred och spetsinriktad försörjning av ungdomskompetens inom hela organisationen
- Grundläggande kunskap hos alla i organisationen om det rättighetsbaserade ungdomsperspektivet
- Kompetens att göra prövning av barnets bästa hos alla som fattar beslut om unga under 18 år
- Utbildning i kvalitativa dialogmetoder och respektfullt bemötande för de som möter unga
- Kunskap att genomföra informationsaktiviteter och/eller dialogmöten med hög kvalitet och särskild förståelse för vad som krävs för att alla grupper av unga ska inkluderas
- Förståelse för individers och grupperas olika behov av skydd och anpassning, särskilt unga under 18 år

Ungas intresse för samhällsfrågor



Ungas intresse för samhällsfrågor



Ungdomskompetens

Grupper med behov att särskilt stöd

- Unga hbtq-personer
- Unga med funktionsnedsättning
- Unga nyanlända
- Unga som varken arbetar eller studerar, (UVAS)
- Unga från icke-privilegade områden

De upplever

- Bristande inflytande och delaktighet i beslut som rör deras liv
- Sämre psykisk och fysisk hälsa
- Behov av mer meningsfull fritid och mötesplatser
- Ses primärt som en grupp, inte som unga





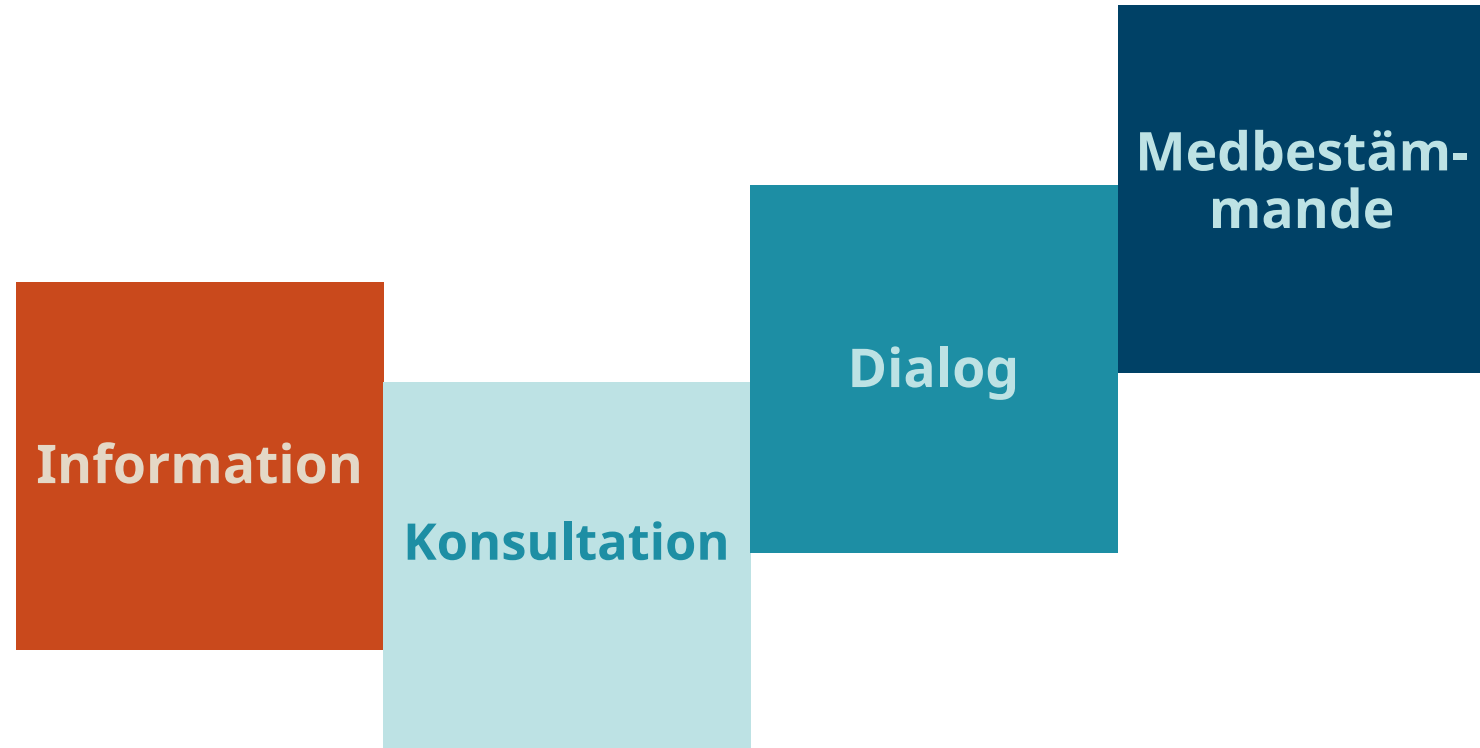
Myndighetsdriven delaktighet

Inför beslut som rör unga tar vi initiativ till delaktighet som säkerställer att unga, såväl grupper som individer har möjlighet att bilda sig åsikter, uttrycka dessa, samt få dem beaktade av beslutsfattare i alla frågor som berör dem. Vi ansvarar för att dialogens syfte förklaras och vilka möjligheter som finns att påverka, samt återkoppla till unga hur deras åsikter beaktats.

I praktiken

- Reflektion kring, och formulering av, mål och syfte med delaktighetsarbetet
- Tydliggörande av ramar, process och tidsperspektiv för de unga som deltar. I frågor där det redan finns en riktning eller beslut ska detta tydliggöras för deltagarna i samband med delaktighetsprocessen.
- Medvetet val av delaktighetsformat t.ex. enskilda referensmöten eller längre samverkansprocesser.
- Anpassning av språk, kommunikationskanaler och dialogformat så att unga vill och kan bidra med sina åsikter. Detta görs med särskilda ansträngningar att nå alla grupper av unga.
- Säkerställande av riskmedvetenhet och skydd, särskilt för unga under 18 år.
- Beaktande av ungas åsikter på ett sätt som säkerställer prövning av barnets bästa och som medför att deras åsikter tas emot och arbetas in i beslutsfattandet.
- Rutiner för att återkoppla till barn och unga hur deras åsikter har beaktats, vilket beslut som fattats och varför.

Olika nivåer av delaktighet



Olika nivåer av delaktighet

Icke-
delaktighet

Information

Konsultation

Dialog

Medbestäm-
mande



Bikupa 3 minuter

Reflektera över Ungdomskomptens och Myndighetsdrivendelaktighet!

Exempel:

- Vid dialog med unga ska kommunikation och dialogformat anpassas så att unga vill, kan och känner sig trygga att bidra med sina åsikter. Ge några tips på hur man gör det?
- Vid dialog med unga är det viktigt att det finns ett tydligt syfte och mål med ungas deltagande. Har du exempel?
- När en dialog genomförts är det viktig med rutiner för återkoppling. Hur kan ni återkoppla till unga i er verksamhet och kommun?



Ungdomsdriven delaktighet

Vi har strukturer och ett aktivt arbete som möjliggör för unga att själva, eller med stöd av andra, driva egna frågor som är viktiga och relevanta för dem.

I praktiken

- Strukturer dit unga, även de under 18 år, kan vända sig för att driva egna frågor, protestera mot beslut och utkräva ansvar av beslutsfattare
- Tydlig och relevant information och utbildning till och för unga om deras påverkansmöjligheter
- Stöd till unga att organisera sig i föreningar eller på andra sätt, t.ex. i löst hållna nätverk
- Beaktande av ungas åsikter på ett sätt som säkerställer prövning av barnets bästa och som gör att deras åsikter tas emot och arbetas in i beslutsfattandet.
- Rutiner för att återkoppla till barn och unga hur deras åsikter har beaktats, vilket beslut som fattats och varför.



Syn på unga

Vi har förståelse för att unga människor är individer, med olika förutsättningar och åsikter. Vi vet att unga har individuella rättigheter, att de ska ha makt att forma sina egna liv, och vi ser dem som en resurs i samhället.

***“Ni kallar oss framtiden,
men vi är också nutiden”***

FNs barnforum 2002



Syn på unga

Vi har förståelse för att unga människor är individer, med olika förutsättningar och åsikter. Vi vet att unga har individuella rättigheter, att de ska ha makt att forma sina egna liv, och vi ser dem som en resurs i samhället.

I praktiken

- Utbildning för beslutsfattare och tjänstepersoner om hur normer och föreställningar om unga påverkar vår värdering av deras åsikter
- Utbildning i respektfullt bemötande av unga
- Regelbundna värderingsövningar som synliggör beslutsfattarens och tjänstepersoners syn på och föreställningar om unga
- Testa din syn på unga. Kan svar ja på dessa tre frågor?
 1. Jag är intresserad och uppskattar ungas synsätt och åsikter.
 2. Jag tror unga har expertis.
 3. Jag har kunskapen som krävs om unga utifrån min roll.



Syn på unga



Rättighetsbaserat ungdomsperspektiv



Rättighetsbaserat ungdomsperspektiv



Rättighetsbaserat ungdomsperspektiv- Två argument

RÖSTER FRÅN UNGA:
"POLITIKERNA LÄGGER PENGAR
PÅ SAKER VI INTE BEHÖVER"



Rättighetsbaserat ungdomsperspektiv- Bättre beslut

Nyttighetsargumentet:

- Relevans (rätt insatt)
- Effektivitet (rätt sätt)
- Legitimitet (högre acceptans)
- Demokratiutveckling (stärker demokratin)



Rättighetsbaserat ungdomsperspektiv- En skyldighet

Rättighetsargumentet:



Mänskliga rättigheter

Internationella avtal som definierar de friheter och det skydd enskilda har rätt att kräva av staten



FN:s konvention om barnets rättigheter

Mänskliga rättigheter specifikt för barn upp till 18 år. Femtiofyra odelbara och samverkande artiklar. Men fyra grundprinciperna



EU:s ungdomsstrategi

Att främja ungdomars deltagande i det demokratiska livet. Stödja socialt och medborgerligt engagemang. Att unga har de resurser som behövs för att delta i samhället.



Ungdomspolitiken - Med fokus på unga

Regeringens ungdomspolitiska mål. Alla unga mellan 13-25 år ha: goda levnadsvillkor, makt att forma sina liv och inflytande över samhällsutvecklingen



Rättighetsbaserat ungdomsperspektiv

- Leder till bättre beslut, ökad inkludering och att ungas rättigheter tillgodoses samt en stärkt demokrati.
- Består av sex odelbara komponenter: Syn på unga, styrning och organisation, kunskap om unga, ungdomskompetens, ungdomsdriven delaktighet och myndighetsdriven delaktighet.
- Ska alltid beaktas om unga mellan 13-25 år är en del av målgruppen eller berörs av insatsen

Rättighetsbaserat ungdomsperspektiv





Kontakt

Besök vår webbplats:

mucf.se

Prenumerera på våra nyhetsbrev:

mucf.se/nyhetsbrev

Följ oss i sociala medier:

facebook.com/ungciv

instagram.com/ungciv

twitter.com/ungciv

Mina kontaktuppgifter:

Linus Wellander

070-2479897

linus.wellander@mucf.se